

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

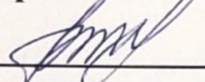
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-професійної
програми

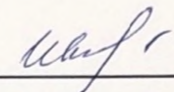
доц. Марина ЗАЙЦЕВА

25 серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи
проф. Інна СТАШЕВСЬКА

24 08 2020 р.

Силабус

навчальної дисципліни

«ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ»

Освітньо-професійна програма — Туризмознавство

Спеціальність — 242 Туризм

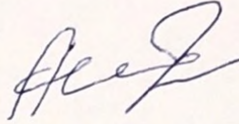
Галузь знань — 24 Сфера обслуговування

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Силабус склав
кандидат технічних наук, доцент кафедри інформаційних технологій
Ярута Віктор Олексійович

Силабус затверджено на засіданні кафедри інформаційних технологій,
протокол № 1 від «18» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри інформаційних технологій,
Доктор технічних наук, професор

Георгій АСЄЄВ

Силабус затверджено на засіданні групи забезпечення спеціальності 242 «Туризм», протокол
№1 від «25» серпня 2020 р.

Голова групи забезпечення
доктор культурології, доцент

Любов БОЖКО

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Інформаційні системи та технології
2	Викладач	Ярута Віктор Олексійович
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	it.kdak@ukr.net
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	2
6	Семестр	4
7	Лекції (год.)	20
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	20
9	Самостійна робота (год.)	50
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	3
12	Загальна кількість годин	90
13	Види поточного контролю	поточне опитування, контрольні завдання, реферати, есе-рефлексія
14	Вид підсумкового контролю	залік

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Інформаційні системи та технології» покликана допомогти студенту досягти розуміння теоретичних основ інформаційних систем та технологій, побудови та функціонування персональних комп'ютерів, їх програмного забезпечення, а також способів використання інформаційних систем та технологій при вирішенні як поточних завдань, що виникають під час навчання, так й можливих проблем сфери туризмознавства.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Дисципліна «Інформаційні системи та технології» сприяє підвищенню ефективності використання студентами засобів обчислювальної техніки та відповідних методів в освоєнні комплексу загальних, спеціальних, професійних дисциплін, при проходженні виробничої практики або стажування, підготовці освітньо-кваліфікаційних робіт (міждисциплінарні курсові, дипломні роботи тощо) й у подальшій професійній діяльності.

2.3. Мета вивчення дисципліни – забезпечення набуття студентами ключових загальних та спеціальних компетентностей задля формування у майбутніх фахівців актуального рівня інформаційної та комп'ютерної культури, надання ним теоретичних знань з основ інформатики, практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці та використання інформаційних систем і технологій для вирішення різноманітних завдань у практичній діяльності за фахом

2.4. Завдання вивчення дисципліни.

1. Сприяти вивченню властивостей і структури інформації та інформаційних процесів, їх закономірностей і впливу на соціальне середовище.

2. Розширити уявлення студентів про предмет інформатики, його співвідношення з іншими фаховими дисциплінами.

3. Ознайомити студентів із сутністю теоретичних основ інформатики, а також принципами побудови, роботи та технологічного забезпечення персональних комп'ютерів.

4. Розширити уявлення студентів про сучасні підходи до створення інформаційних систем та їх еволюцію.

5. Надати знання та сформувати практичні навички роботи з системним, службовим та прикладним програмним забезпеченням персональних комп'ютерів, а також застосування їх у сфері обслуговування.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

- Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.
- Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань.
- Навички використання інформаційних та комунікативних технологій.
- Здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми.
- Уміння працювати автономно та в команді.
- Здатність планувати та управляти власним часом.

Професійні компетентності:

- Уміння застосовувати фахові знання на практиці.
- Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.
- Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.
- Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.
- Уміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

2.6. Результати навчання.

Результати вивчення даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання:

- організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем і заздалегідь оголошених студентам критеріїв та пояснюється в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених навчальним планом видів занять він не допускається до заліку; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент погоджує з викладачем.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході практичних занять, контрольних робіт, під час заліку.

Норми академічної етики: дисциплінованість, дотримання субординації, чесність, відповідальність, робота в аудиторії з вимкненими мобільними телефонами.

**4. Програма навчальної дисципліни:
(Тематика курсу)**

Тема, план лекції	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Основні поняття інформаційних технологій 1. Загальні відомості про інформацію та інформаційні технології 2. Короткий історичний огляд створення електронних обчислювальних засобів 3. Основи архітектури комп'ютерів	Лекція, Самостійна робота	1, 8, 13, 14	2	2	
Тема 2. Програмне забезпечення комп'ютерів. Операційні системи 1. Класифікація програмного забезпечення 2. Базове програмне забезпечення 3. Системне програмне забезпечення 4. Службове програмне забезпечення 5. Прикладне програмне забезпечення 6. Операційна система Windows	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1, 2, 8	8	10	
Тема 3. Технології обробки текстової інформації 1. Загальна характеристика текстових процесорів 2. Інтерфейс користувача Writer 3. Форматування документа	Практичне заняття, Самостійна робота	1, 2, 8, 14	8	12	
Тема 4. Технології обробки табличних даних 1. Характеристика та можливості сучасних табличних процесорів 2. Інтерфейс користувача Calc 3. Базові прийоми роботи з електронною таблицею 4. Обчислення в електронних таблицях 5. Графічне подання табличних даних	Практичне заняття, Самостійна робота	1, 2, 6, 8, 13, 14	10	12	
Тема 5. Технології створення баз даних 1. Поняття бази даних 2. Системи управління базами даних	Лекція, Самостійна робота	1, 3, 4, 5, 8, 14	10	4	
Тема 6. Технології створення	Самостійна	1, 8	10	8	

Тема, план лекції	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
комп'ютерних презентацій 1. Поняття про комп'ютерні презентації 2. Основні вимоги до інформаційного наповнення презентацій 3. Загальні рекомендації щодо дизайну та доповіді презентацій 4. Програми створення комп'ютерних презентацій	робота				
Тема 7. Інформаційні системи та їх місце в управлінні підприємством та економікою 1. Поняття інформаційної системи 2. Класифікація інформаційних систем 3. Інформаційна система підприємства	Лекція, Самостійна робота	7, 9-15	4	2	
Тема 8. Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та технології оброблення 1. Поняття інформації та економічної інформації 2. Формалізований опис економічної інформації 3. Сучасні технологічні засоби оброблення інформації	Лекція, Самостійна робота	9-13	4	2	
Тема 9. Організація інформаційної бази системи оброблення інформації 1. Базові поняття 2. Принципи розробки та вимоги до інформаційних баз 3. Засоби CASE- технологій	Лекція, Самостійна робота	3-5, 7, 9-11, 13, 14	4	2	
Тема 10. Інформаційні системи в економіці 1. Особливості побудови та функціонування інформаційних систем 2. Інформаційні системи виробничого менеджменту 3. Інформаційні системи маркетингу 4. Фінансово-аналітичні інформаційні системи 5. Інформаційні системи бухгалтерського обліку 6. Створення автоматизованих інформаційних систем 7. Еволюція інформаційних	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	8-12, 14, 15	24	24	

Тема, план лекції	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
систем та моделей управління підприємством в інформаційних системах					
Тема 11. Інтегровані інформаційні системи 1. Класифікація інтегрованих інформаційних систем 2. Системи підтримки прийняття рішень 3. Експертні системи 4. Інформаційні системи для транснаціональних компаній	Лекція, Самостійна робота	10, 11, 14, 15	6	2	
Разом			90	80	

5. Тематика семінарських (або практичних) занять

Практичне заняття №1

Тема: «Інтерфейс користувача Windows»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Практично опанувати техніками:

- увімкнення комп'ютера та завантаження операційної системи (ОС) Windows;
- завантаження програмних засобів;
- перемикання між різними режимами зображення вікон за допомогою клавіш керування, розташованих у рядку назви вікна.

2. За допомогою дій маніпулятором «миша» та клавіатурою опанувати способами:

- змінювання розмірів вікон та їх пересування;
- настроювання елементів інтерфейсу вікон;
- розташування вікон на «Робочому столі» та перемикання між ними.

3. Оволодіти техніками застосування інструментів «Зміст», «Предметний покажчик» та «Що це таке?» (контекстне меню або кнопка « ? » у рядку назви повідомлень) довідкової системи Windows та Windows-додатків.

4. Відкрити теку «Панель керування» та за допомогою розташованих у ній інструментів оволодіти методами настроювання клавіатури, маніпулятора «миша», екрану, мови та стандартів.

5. Опанувати техніками настроювання інструменту «Кошик» та застосування «Панелі завдань».

6. По завершенні роботи повернути параметри інтерфейсу Windows до їх початкового стану.

7. Опанувати технікою вимкнення комп'ютера.

Література: 1, 2, 8.

Практичне заняття №2

Тема: «Робота з об'єктами Windows»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. За допомогою файлового менеджера «Мій комп'ютер» відкрити теку «C: \ Мои документы». Створити в ній свою теку з ім'ям, яке повинно містити назву групи, номер курсу та прізвище виконавця.

2. За вказівкою викладача в середині своєї теки створити декілька об'єктів.

3. Знаходячись у межах своєї теки:

- за допомогою команд меню опанувати методами створення, сортування та відтворення об'єктів;

- за допомогою команд меню, контекстного меню, дій маніпулятором «миша» опанувати техніками перейменування об'єктів;
- за допомогою команд меню, панелі інструментів, контекстного меню, комбінацій клавіш на клавіатурі та дій маніпулятором «миша» опанувати методами копіювання, переносу, видалення та виділення об'єктів.

4. Оволодіти технікою пошуку об'єктів.

Література: 1, 2, 8.

Практичне заняття №3

Тема: «Утворення документу Writer»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Оволодіти техніками:

- запуску текстових процесорів LibreOffice (LO) та OpenOffice.org (OOo) Writer й завершення роботи з ними;
- уведення тексту, переміщення у документі;
- виділення, коригування та редагування фрагментів документу;
- перевірки правопису набраного тексту та розташування у ньому переносів.

Література: 1, 2, 8, 14.

Практичне заняття №4

Тема: «Форматування документу»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Опанувати техніками:

- автоматичного форматування документу;
- змінювання у тексті параметрів шрифту та абзацу;
- створювання та змінювання параметрів списків різних типів;
- створювання та застосування стилів;
- застосування бібліотеки стилів.

Література: 1, 2, 8, 14.

Практичне заняття №5

Тема: «Робота з чарунками електронних таблиць»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Увести до LO/OOo Calc наданий викладачем приклад таблиці. Зберегти отриману таким чином електронну таблицю (ЕТ) у своїй теці.

2. Застосовуючи створену ЕТ опанувати методами:

- переміщення по ЕТ;
- виділення чарунок;
- форматування, додавання та видалення рядків, стовпців і чарунок;
- додавання, видалення, копіювання, переміщення й очищення блоків чарунок.

Література: 1, 2, 6, 8, 13, 14.

Практичне заняття №6

Тема: «Обчислення даних в електронних таблицях»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Ввести таблиці, запропоновані викладачем. Файл з ними зберегти у своїй теці.

2. На прикладі створених таблиць опанувати методами:
застосування функції автододавання;

- застосування функції списку;

- використання вмонтованих функцій у LO/OOo Calc;
 - роботи з майстром функцій;
 - заповнювання суміжних чарунок при уведенні подібних формул.
- Література:** 1, 2, 6, 8, 13, 14.

Практичне заняття №7

Тема: «Утворення діаграм та графіків»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. На базі створених на попередніх заняттях таблиць за вказівкою викладача створити декілька діаграм у площині та об'ємі.
2. На прикладі створених діаграм опанувати технікою їх редагування (змінювання типу, вихідних даних, параметрів, об'ємного відтворення, форматування та редагування елементів діаграми, додавання до неї нових даних та лінії тренду).

Література: 1, 2, 6, 8, 13, 14.

Практичне заняття №8

Тема: «Інтерфейс користувача OpenProj. Внесення задач до файлу проекту»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Відповідно до поставленого викладачем завдання створити попередній мережевий графік проекту.
2. Опанувати техніками:
 - запуску системи управління проектами OpenProj та завершення роботи з нею;
 - налаштування режимів відтворення інформації на робочому полі програми OpenProj;
 - збереження нового та відкриття існуючого файлу проекту;
 - внесення завдань до файлу проекту та їх пов'язування.

3. Відповідно до завдання створити файл проекту, внести до нього задачі та пов'язати їх.

Література: 8-12, 14, 15.

Практичне заняття №9

Тема: «Перевірка та коректування плану проекту»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Використовуючи файл навчального проекту опанувати техніками:
 - виявлення критичного шляху та задачі;
 - налаштування діаграми Ганта;
 - змінювання інформації про проект;
 - змінювання та налаштування обмежень дати;
 - додавання віх.

Література: 8-12, 14, 15.

Практичне заняття №10

Тема: «Внесення змін до проекту»

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Використовуючи файл навчального проекту опанувати техніками з контролю ходу робіт взагалі, контролю відхилень, контролю виконання задач та внесення необхідних змін.

2. Використовуючи файл навчального проекту опанувати технікою роботи з лініями ходу виконання.

Література: 8-12, 14, 15.

6. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні прийоми роботи з Windows	2
2.	Базові прийоми роботи з документом LibreOffice/OpenOffice.org Writer	1
3.	Інструменти форматування документу	1
4.	Внесення та редагування даних в чарунках LibreOffice/OpenOffice.org Calc	1
5.	Створення розрахункових виразів в електронних таблицях	2
6.	Графічне подання числових даних	1
7.	Основні поняття теорії баз даних	4
8.	Системи управління базами даних	4
9.	Створення презентації бізнес-плану	10
10.	Поняття про інформаційні системи в менеджменті	2
11.	Поняття про економічну інформацію	2
12.	Інформаційна база системи оброблення інформації	2
13.	Поняття про управління проектами. Інтерфейс системи OpenProj	4
14.	Супроводження проекту	6
15.	Техніки внесення змін до файлу проекту	4
16.	Інтегровані інформаційні системи	4
	Усього	50

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

1) організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки — поточне опитування, звіти з практичних занять та самостійної роботи, есе-рефлексія, доповіді, залік.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Інформаційні системи та технології» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

для заліку

Поточний контроль											Підсумковий контроль (залік)
Розділ 1						Розділ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	
2%	10%	12%	12%	4%	8%	2%	2%	2%	24%	2%	20%

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	зараховано	A (відмінно)

85–89		B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	не зараховано	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Опорний конспект лекцій	1, 2, 5, 7-11
2.	Навчальні посібники	1-11
3.	Силабус	1-11
4.	Контрольні завдання для поточного оцінювання навчальних досягнень студентів;	1-11
5.	Контрольні завдання для підсумкового контролю	1-11

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Нужний Є.М. Інструментальні засоби електронного офісу : навч. посіб. / Є.М. Нужний, І.В. Клименко, О.О. Акімов. — К. : «Центр учбової літератури», 2016. — 296 с.
2. Інформатика і системологія : конспект лекцій. — Рубіжне : ІХТ СХУ ім. В. Даля, 2011. — 93 с.
3. Демиденко М.А. Введення в сучасні бази даних : навч. посіб. / М.А. Демиденко. — Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2020. — 38 с.
4. Анісімов А.В. Інформаційні системи та бази даних. Частина 1 : навч.-метод. посіб. / А.В. Анісімов, П.П. Кулябко. — К. : КНУ, 2017. — 110 с.
5. Мулеса О.Ю. Інформаційні системи та реляційні бази даних : навч. посіб. / О.Ю. Мулеса. — Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2018. — 118 с.
6. Петренко О.Я. LibreOffice Calc: працюємо з електронною таблицею : навч. посіб. / О.Я. Петренко — К. : ПДО, 2014. — 40 с.
7. Авраменко В.С. Проектування інформаційних систем : навч. посіб. / В.С. Авраменко, А.С. Авраменко. — Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2017. — 434 с.
8. Вовкодав О.В. Сучасні інформаційні технології : навч. посіб. / О.В. Вовкодав, Х.В. Лип'яніна. — Тернопіль : ТНЕУ, 2017. — 500 с.
9. Сусіденко В.Т. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посіб. / В.Т. Сусіденко. — К. : «Центр учбової літератури», 2016. — 224 с.
10. Інформаційні системи і технології на підприємствах : конспект лекцій / Укл. В.М. Охріменко, Т.Б. Воронкова. — Харків : ХНАМГ, 2016. — 185 с.
11. Інформаційні системи та технології на підприємстві : конспект лекцій / Розроб. М.С. Федорова. — Херсон : ЕТТ ХНТУ, 2015. — 157 с.
12. Бенько М.М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку : монографія / М.М. Бенько. — К. : КНТЕУ, 2010. — 336 с.
13. Томашевський О.М. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів : навч. посіб. / О.М. Томашевський, Г.Г. Цегелик, М.Б. Вітер, В.І. Дудук. — К. : Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. — 296 с.
14. Соколов В.Ю. Інформаційні системи і технології : навч. посіб. / В.Ю. Соколов. — К. : ДУІКТ, 2010. — 138 с.

15. Прикладні інформаційні системи : конспект лекцій / Укл. І.Б. Шевчук. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. — 58 с.

Інтернет-ресурси:

1. Віртуальний музей історії обчислювальної техніки: <http://m.itvpd.org.ua/index.html>
2. Коротке керівництво з LibreOffice: <https://libreoffice.readthedocs.io/ru/latest/>
3. Форум підтримки користувачів. LibreOffice, Apache OpenOffice, OpenOffice.org: <http://forumooo.ru/index.php?topic=4734.0>
4. Керівництва користувача OpenOffice.org 3.x: https://wiki.openoffice.org/wiki/RU/documentation/ooo3_user_guides
5. Проект з документування OpenOffice.org: <https://wiki.openoffice.org/wiki/RU/documentation>
6. Доступно і просто про роботу в офісних пакетах: <http://myooo.ru/content/view/136>
7. Богданов В. Ілюстроване керівництво з Microsoft Project: <http://www.taurion.ru/project>
8. ComputerWorld Ukraine: www.computerworld.com.ua
9. Електронний навчальний ресурс "ІНФОРМАТИКА+": <https://informatika-resurs.jimdofree.com/>
10. Навчальні матеріали онлайн: <https://pidru4niki.com/>
11. Навчальні матеріали для студентів: <http://studme.com.ua/default.htm>
12. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка: <http://www.korolenko.kharkov.com>
13. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: <http://www.nplu.org>
14. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua>